

ČÍNSKE PÍSMO KSCA002

HODINA 8

**Reformy znakov v 20.
storočí**

AKTIVITA: OPAKOVANIE

- Aké sú hlavné okruhy veštieb na jiaguwenoch?
- Kedy sa v Číne začala rozvíjať výroba bronzu z medi a cínu?
- Aké sú základné typy nádob, na ktorých sa našli jinweny?
- Čo je to homofónia?
- Priradte čo patrí k sebe:

1huiyi 會意	A sa obratom vysvetľujú	+symbols
2zhuanzhu 轉注	B ukazujú na javy	*fonogramy
3zhishi 指事	C sú vypožičané	-piktogramy
4jiajie 假借	D spodobňujú tvar	/ideogramy
5xingsheng 形聲	E skladajú významy	, výpôžičky
6xiangxing 象形	F stvárňujú zvuk	=varianty

- Kde/pri čom sa používala technika keramických dielcov?
- Aké dve hlavné tendencie týkajúce sa čínskeho písma sa prejavili počas dynastií Qin a Han?

DOMÁCA ÚLOHA

- Zarad'te nasledujúce znaky do Xu Shenových skupín: 笔, 教, 懂, 语, 早, 念

(pri tých, čo patria do skupiny xingsheng určte aj fonetikum a determinatív)

- Zarad'te nasledujúce znaky do Xu Shenových skupín:

笔-huiyi, bambus+ chlp/srst'

教- xingsheng, determinatív 攴 , fonetikum 孝 (xiao)
/huiyi

懂-xingsheng, determinatív 忄 , 董 fonetikum

语-xingsheng, determinatív reč /slovo 讠 ,
fonetikum 吾 (wu)

早-huiyi, slnko+smery/začiatok/obzor

念- xingsheng, determinatív 心 , fonetikum 今
(jin) /huiyi

ÚVOD

- Doba zásadných zmien pre čínsku písomnú sústavu: medzi r 300 pr nl a prelom letopočtu- prechod k dnešnému typu znakov (pečatné písmo zmena na úradnícke písmo, vznik staršieho písmo konceptného)
- Za dynastie Han začiatok rozvoja paleografie, odborníci sa začínajú venovať výkladu starých typov písmo

SNAHY O REFORMY PÍSMĀ PŘED ROKEM 1949

- 19. stoletie bolo pre Čínu storočím nepokojov, chaosu, traumy (agresia koloniálnych mocností, prvá ópiová vojna 1839, sino-japonská vojna 1894-95, narušenie obrazu Číny ako stredobodu sveta, technologická prevaha západných mocností a Japonska aj vďaka modernizácií, nerovnoprávne zmluvy, rozpad tradičného čínskeho svetonázoru)
- Odpoveď na túto neutešenú situáciu: modernizácia
- Prvý nápad: ponechať si svoju filozofiu a kultúru, a zo západu prevziať len technológie----neuskutočiteľné
- Vznik hnutia s národno emancipačnými a modernizačnými tendenciami – prevzatie západnej kultúry a odmietnutie vlastnej tradície (začiatok na zač 20. storočia, silnie počas Hnutia za novú kultúru 1915, vrchol za Májového hnutia 1919)- začiatok modernej Číny
- Potreba zvýšiť gramotnosť obyvateľstva

OBLASŤ JAZYKA A PÍSMO

- Tradičná viera, že literatúra má výchovnú moc
- Májové hnutie: nová moderná literatúra ako hlavný nápravný prostriedok
- Črty modernej literatúry: prístupná čo najširším vrstvám obyvateľstva , písaná jazykom blízkym hovorovej reči (klasický literárny jazyk 文言 zahrnutý rovnako ako celá tradičná literatúra)
- Od konca 19. storočia názory že čínske písmo brzdí všeobecnú vzdelanosť, treba ho odstrániť alebo zjednodušiť- mnoho reformných intelektuálov súhlasilo s myšlienkou prejsť na latinku (Lu Xun taktiež) – pokusy o latinizáciu (vd'aka Mao Zedongovi neúspešné)

PRVÉ NÁVRHY NA ZJEDNODUŠENIE PÍSMO

- Qian Xuantong – 1920 časopis Nové mládí prvý návrh reformy, *Predbežný návrh na zjednodušenie v súčasnosti užívaných čínskych znakov* prednesený pracovnej skupine s úlohou zjednotenia oficiálneho jazyka (8 princípov pre zjednodušenie- neskôr využité pri reformách v 50tych rokoch)
- ----ustanovení oficiálneho výboru pre zjednodušené znaky
- Znakovej reforme vyjadril podporu aj Hu Shi (Hnutie za novú kultúru, manifest k prechodu od wenyanu k jazyku blízkeho hovorovej reči)
- 1923-1935 vychádza viacero publikácií o znakovej reforme
- 1935- Hnutie za zjednodušené znaky (Chen Wangdao + jeho shanghaiskí kolegovia) (veľká podpora od spisovateľov, rektorov, redakcií časopisov..)
- Shanghaiské noviny – manifest hnutia, uverejnená tabuľka prvých 300 zjednodušených znakov
- Republikánska vláda 1936 vyhlásila prvú tabuľku zjednodušených znakov za záväznú pre nižšie školstvo---konzervatívny kuomintang nevôla, platnosť zákona teda v rovnakom roku pozastavená (koniec pokusov za dôb republiky)

REFORMY PÍSMĀ V ČĽR

- Po r 1949: komunistický program – vzdelanie čo najväčšej vrstvy ľudí, zameranie sa na roľníkov...-oživenie návrhov na zjednodušenie písma
- Do r 1954 ustanovený výbor pre znakovú reformu a zostavený *Návrh plánu na zjednodušenie čínskych znakov* (zmenšenie počtu ťahov a znakov, zjednodušenie spôsobu písania)- prechádzalo úpravami
- Január 1956- schválené vládou, *Plán zjednodušenia čínskych znakov*
- 1964 – ďalšie úpravy, vydaná *Súhrnná tabuľka zjednodušených znakov* (2238 znakov)
- 2.stupeň reformy: po skončení Kultúrnej revolúcie- nápady na ďalšie zmeny však príliš drastické-1986 navrhovaná reforma zamietnutá

PRINCÍPY ZJEDNODUŠOVANIA ZNAKOV

- Zásady: zaistenie čo najväčšieho prijatia od obyvateľov, využívanie už zabehnutých prostopsaní
- Pôvod zjednodušených znakov: staré štádiá písma (najstaršie doložené podoby znakov, jednoduchšie rôznopísania, štandardizované staroveké výpôžičky), zjednodušené varianty bežné v populárnej tlači, konceptné písmo upravené v štýle vzorového písma, znaky novozostavné (podľa zavedených princípov)
- Spôsoby zjednodušovania: vypúšťanie jednotlivých prvkov, prestavba znaku a jeho grafická úprava (zámena determinatívu/fonetika/determinatívu a fonetika, tvorivé využitie kategórie huiyi, čisto grafické zjednodušenie znaku zhruba podľa jeho kontúr, nahradenie určitej zložky znaku jednoduchým symbolom), zámena rovnako znejúcich znakov na základe fonetickej výpôžičky

VÝHODY A NEVÝHODY

Plus: menej ťahov, ľahšie zapamätateľné, zreteľnejšie, v niektorých prípadoch nové fonetikum lepšie vystihuje výslovnosť než staré fonetikum

Mínus: pôvodne funkčné fonetikum nahradené horším, prípadne stratené vďaka čisto grafickej úprave znaku, zmnoženie znakovkej homonymie a homografie

Jednoduchšie na učenie sa a písanie, no sťažené čítanie

A ČO VARIANTY?

- Varianty v čínštine od nepamäti
- Volné alografy= dokonlé varianty zameniteľné vo všetkých kontextoch (väčšina)
- Oficiálny slovník Kangxi zidian – varianty tvorili 40%
- Úprava variánt – jedna varianta sa prehlási za normu (to sa stalo aj v ČĽR počas reforiem), za normu vybraný buď najpoužívanejší alebo najjednoduchší znak
- Menej priamočiare už pri neúplnej zameniteľnosti (str 172)

ĎALŠIE ÚPRAVY

- Štandardizácia písania mierových jednotiek, reforma zápisu zemepisných názvov s neobvyklými znakmi, kodifikácia zápisu určitých viacslabičných slov, štandardizácia výslovnosti znakov
- Štandardizácia tlačенých typov a ich zjednotenie so vzormi ručne písaných znakov; 1955-1964 práca na *Tabuľke bežne používaných podôb tlačенých typov* (v platnosť vošla až po Kultúrnej revolúcií); výber opäť podľa najpoužívanějších a najjednoduchších

ZNAKY LEKCIA 8

- 篇
- 记
- 累
- 洗
- 边
- 发
- 新
- 脑
- 餐
- 正
- 知
- 道
- 封
- 最
- 除
- 专
- 业
- 希
- 笑
- 祝

DÚ

- Prepíšte znaky z IC lekcia 8 (každý znak stačí napísať 20krát)=odovzdať 1.12.na hodine
 - Odpovedajte na nasledujúcu otázku: Čo sú to chengyu 成语? (vyhľadajte si odpoveď na internete) + dohľadajte 1 chengyu, ktoré sa vám páči a pri každom znaku určte zaradenie do Xu Shenovej skupiny
- Obe časti prosím odovzdať na papieri

